

Tilsynsrapport for Oscarsgata statlige mottak 2010

Tilsynsrapport, Oscarsgata statlige mottak, 1. – 2. juni 2010

Forord

Tilsynsrapport, fra UDI Regionkontor . 01.-02. juni 2010.--

Rapporten er utarbeidet i forhold til krav og retningslinjer gitt i Utlendingsdirektoratets (UDI) styringsdokumenter for mottaksdrift

Styringsdokumentene omfatter RS 2010 – 083 Reglement for drift av statlige mottak, RS 2010- 150 Satsningsområder for statlige mottak i 2010, samt øvrige rundskriv, rutinebeskrivelser og veiledere. Driftsoperatørs tilbud om drift av mottak samt inngått avtale om drift av mottak legger rammene for driften.

Rapporten er en del av UDIs årlige tilsyn med de statlige mottakene.

Et tilsyn er en gjennomgang av hele eller deler av mottaksdriften og en kontroll av om kravene i styringsdokumentene på de aktuelle områdene er oppfylt.

Denne rapporten omfatter vurderinger av

- om aktiviteter utføres som beskrevet og uttalt
- om mottaket driver sin virksomhet innenfor de rammer som er avtalt

Rapporten baserer seg på den kunnskap UDI har om mottaket basert på løpende kontakt, tilsendte dokumenter og særskilt innhentet informasjon. Informasjon kan være innhentet både fra mottaket selv, fra beboere, fra vertskommunen og fra mottakets øvrige samarbeidspartnere. Forhåndsmeldte eller uanmeldte tilsynsmøter inngår i informasjonsinnhenting.

Formålet med tilsynsrapporten er å gi tilbakemelding til driftsoperatør og ansatte om UDIs vurderinger av driften, samt å gi eventuelle pålegg med frister.

Avvik defineres som manglende oppfyllelse av UDIs krav.

Merknad er forhold som ikke kan defineres som avvik, men der UDI mener mottaket har et forbedringspotensial.

Innholdsfortegnelse

Vurdering av mottakets drift på årets tilsynsområde	3
1. RS 2008-035 Reglement for økonomisk ytelse til beboere i statlig mottak.....	4
1.1 Rutiner for økonomihandtering.....	4
1.2 Pkt 2.2 i pengereglementet	4
1.3 Pkt 4.6, 4.7,4.9 og 5.10 i pengereglementet.....	5
2. RS 2008-026 Krav til databehandling og taushetsplikt i statlig mottak	6
3. RS 2008-032 Krav til etiske retningslinjer i statlig mottak.....	7
4. 2008-031 Krav til innkvarteringstilbud i ordinære statlig mottak.....	8
5. RS 2009-029 Krav til bruk av tolk og språkassistenter i statlig mottak	9
6. RS 2008-040 Krav til bosettingsforberedende arbeid i ordinære statlige mottak	10
7. RS 2008-054 Krav til mottakenes samarbeid med lokale instanser (lokalsamfunnsarbeid).....	11
8. Oppfølging av tilsyn 2009	12
9. Oppsummering av avvik/merknader	13
9.1 Avvik	13
9.2 Merknader	13
Mottakets arbeid er vurdert ut fra følgende kilder	14

Målsetting: Et statlig mottak skal være et mest mulig normalt bosted for personer i en unormal livssituasjon. Mottaket skal ivareta og gi vekstmuligheter for beboernes individualitet, tilhørighet og mestringsevne. Tilbudene skal ha en nøktern men forsvarlig standard.

Oscarsgata mottak er lokalisert til Vadsø sentrum. Mottaket har kontrakt med UDI om drift av inntil 275 plasser, hvorav 230 faste plasser og 45 stykkpris plasser. 14 barn har barnehageplass, 10 barn går på Melkevarden skole (1.-4. klasse), 10 på Sentrum skole (5.-7. klasse), 5 ungdommer er ungdomskoleelever og 3 går på videregående skole.

Hovedmottaket, Oscarsgate 29, har 36 rom/leiligheter og kan ta inntil 106 beboere mens øvrige mottaksplasser er lokalisert på 10 forskjellige adresser i byen med 60 boenheter (rom/leiligheter) Tilsynet viste at mottaket har innarbeidede rutiner på alle kontrollerte områder av mottaksdriften og mottakets erfarne personale, som til sammen utgjør 12.5 årsverk, virker å være godt kjent med gjeldende rutiner.

Samarbeidet med lokalsamfunnet synes å fungere utmerket og det er etablert ulike samarbeidsfora der mottaket deltar.

Mottakets årsplan og budsjett viser at mottaket har fokus på årets satsningsområder og at ressurser er avsatt for nødvendig oppfølging.

Hovedinntrykket av Oscarsgata mottak er positivt og tilsynet bekrefter inntrykket gjennom året av solid håndverk på alle fagområder.

1. RS 2008-035 Reglement for økonomisk ytelse til beboere i statlig mottak

Målsetting:

Pengereglementet skal sikre en felles standard for mottakenes beregning av økonomiske ytelser til beboer som ikke på annen måte er i stand til å dekke sine økonomiske behov.

Reglementet skal også sikre en felles standard for UDIs saksbehandling av tilleggssytelser til beboer med særskilte behov.

1.1 Rutiner for økonomihandtering

Tilsynet har hatt fokus på

- Signering av skjema for transporterklæring (barnetrygd) og for inntekt/formue
- Riktig basisbeløp for barn
- Nedkomststønad
- At inntektskontroll er fulgt opp

UDIs kommentarer:

Skjema for inntekt/formue sjekket for 2 barnefamilier. Skjemaer ikke signert. Ligger på mappe, men oversett ved innføring av gamle beboere i Systemet for elektronisk samhandling, SESAM. Korrigert på stedet.

Skjema for transporterklæring for barnetrygd, samme registreringsnumre som ovenfor. Korrigert på stedet.

Mottaket bruker riktige satser i fht alder når det gjelder barnetrygd.

Ingen beboer har mottatt nedkomststønad..

Inntektskontroll er utført for 3 kontrollerte beboere som har vært på mottaket mer enn 6 måneder

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Alle skjemaer for inntekt/formue og transporterklæring for barnetrygd må kontrolleres og om nødvendig signeres.	

1.2 Pkt 2.2 i pengereglementet

Tilsynet har hatt fokus på

- Fraværsregistrering i SESAM.

- At mottaket har skriftlige rutiner for permisjonshåndtering

UDIs kommentarer

Mottaket bruker SESAM til fraværsregistrering.

Mottaket bruker rutiner i DAM logistikk til permisjonshåndtering, men har også egen rutinebeskrivelse som ble fremlagt.

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Ingen	

1.3 Pkt 4.6, 4.7,4.9 og 5.10 i pengereglementet

- Tilsynet har hatt fokus på
- Riktig sats for basis for personer med ukjent identitet (prosedyrekode ID), dublinere og beboere på sykehus og krisesenter
- At mottaket sender refusjonskrav på faktiske barnehageutgifter

UDIs kommentarer

.Mottaket har ingen beboere med prosedyrekode ID (tvil om identitet), men kjenner utbetalingssatsen..

Mottaket bruker riktig sats for basis på ”dublinere.” Beboer på krisesenter vil bli trukket ved neste basisutbetaling i hht reglene.

Refusjonskrav for januar sjekket. Dokumentasjon og refusjonskrav stemmer overens.

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Ingen	

2. RS 2008-026 Krav til databehandling og taushetsplikt i statlig mottak

Målsetting:

All håndtering av personopplysninger i statlige mottak skal ivareta beboernes lovfestede rett til personvern

Tilsynet har hatt fokus på

- Årlig sikkerhetsrevisjon, ansattes taushetserklæring og politiattest for ansatte
- At mottaket ikke har opprettet andre, egne registre som defineres som personregistre
- At helsedokumentasjon ikke lagres på mottaket
- Kjennskap til at begjæring/forespørsel om innsyn for, for eksempel studenter og forskere skal henvises til UDI

UDIs kommentarer

Årlig sikkerhetsrevisjon er gjennomført

Alle ansatte har signert taushetserklæring.

Alle ansatt etter 2006 har forevist politiattest, men driftsoperatør/mottak oppbevarer ikke attesten.

Mottaket har ingen egne personregistre.

Mottaket har egen helsesøster som har eget arkiv, men ingen andre har tilgang til arkivet.

Mottaket kjenner bestemmelsen om at alle begjæringer og forespørsler om innsyn fra f.eks, studenter eller forskere skal godkjennes av UDI

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Ingen	

3. RS 2008-032 Krav til etiske retningslinjer i statlig mottak

Målsetting:

Statlige mottak har omfattende, sammensatte og krevende oppgaver. Måten de blir håndtert på er avgjørende både for tillitsforholdet til UDI som oppdragsgiver og for forholdet til beboere og lokalsamfunn. Det stilles derfor store krav til integritet og dømmekraft hos så vel driftsoperatører som mottaksansatte. De etiske retningslinjene skal være et verktøy for det kontinuerlige arbeidet med å opprettholde en høy etisk standard i mottaksapparatet.

Retningslinjene bygger på de etiske prinsippene i gjeldende policydokumenter om statens flyktning-, innvandrings- og mangfoldspolitikk, samt på allment aksepterte verdier og normer som rettferdighet, likebehandling, pålitelighet og lojalitet.

Tilsynet har hatt fokus på

- Kjennskap til at ansatte skal rette seg etter UDIs vedtak og retningslinjer på området
- Tydelighet i rolle og ansvar, samt å ha en profesjonell relasjon til beboerne
- Taushetsplikt både i og utenfor arbeidssituasjonen

UDIs kommentarer

Alle ansatte vet at de skal rette seg etter UDIs vedtak og retningslinjer, at de skal ha tydelighet i rolle og ansvar og ha profesjonelle relasjoner til beboerne.

Taushetsplikten i og utenfor arbeidssituasjonen ble spesielt understreket og de ansatte har god erfaring med å leve som mottaksansatte i lokalsamfunnet.

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Ingen	

4. 2008-031 Krav til innkvarteringstilbud i ordinære statlig mottak

Målsetting:

Ordinære statlige mottak skal være et nøkternt, men forsvarlig innkvarteringstilbud som sikrer beboernes grunnleggende behov og den enkeltes behov for trygghet

Tilsynet har hatt fokus på

- Husregler
- Befaring av kvinnehus og boligblokk for enslige menn
- Rutiner for brannforebyggende tiltak

UDIs kommentarer

Mottaket har ikke laget egne husregler i tillegg til de som ligger i rutinebeskrivelsen.

Det ble gjennomført befaring av hovedmottaket samt 5 av de desentraliserte adressene med særskilt fokus på kvinners sikkerhet og brannsikkerhet.

Den spesielle kvinnegangen på hovedmottaket ivaretar kvinners sikkerhet på en tilfredsstillende måte. Kvinnene også sitt eget datarom med fire PCer. Barnebasen i tilknytning til kvinnegangen er meget romslig og velutstyrt.

Brannsikkerheten er godt ivaretatt med slukningsutstyr og skriftlig informasjon på aktuelt språk utplassert på dertil egnede steder. Informasjonen revideres nå med sikte på å gjøre den enklere og lettere forståelig. Brannslukningsapparatene skal skiftes ut. Skumapparater skal erstatte de påværende pulverapparatene. Mottaket har ansatt egen brannvernleder med lang erfaring fra det kommunale brannvesen

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Ingen	

5. RS 2009-029 Krav til bruk av tolk og språkassistenter i statlig mottak

Målsetting:

Bruk av tolk og språkassistenter er mottakenes viktigste hjelpemiddel for å kunne utføre det beboerrettede arbeidet i tråd med den avtale driftsoperatør har inngått med UDI, samt for å sikre prinsippene om ikke-diskriminering, brukertilpasning og respekt for annerledeshet, i tråd med mottakenes etiske retningslinjer.

Tilsynet har hatt fokus på

- Bruk av tolk/språkassistenter i obligatorisk informasjonsprogram
- Om budsjett/regnskap viser generelt lavt forbruk

UDIs kommentarer.

To av mottakets ansatte har språk som også mange beboere har som morsmål og disse benyttes som språkassistenter. Mottakets skriftlige retningslinjer for språkassistenter virker velegnet.

Budsjetterte utgifter til tolk synes i utgangspunktet lavt i forhold til sammenlignbare mottak. Dette forklares med at mottaket har en "bytteavtale" med Vadsø kommune: Kommunen dekker en stor andel av mottakets tolkeutgifter mot at mottaket lønner en helsesøster i heltidsstilling

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Ingen	

6. RS 2008-040 Krav til bosettingsforberedende arbeid i ordinære statlige mottak

Målsetting:

Mottakets bosettingsforberedende arbeid skal bidra til å nå det nasjonale målet om rask bosetting i områder med mulighet for kvalifisering, arbeid og utdanning.

Tilsynet har hatt fokus på

- Mottakets rutiner for kartlegging
- Kontrollere at mottaket har en ansatt med særlig ansvar for bosettingsforberedende arbeid.

UDIs kommentarer

På bakgrunn av en e-post fra IMDi til UDI der viktigheten av korrekte og fullstendige registreringer var påpekt ble dette spesielt understreket under tilsynsmøtet.

Registreringene på fire personer var sjekket og avdekket enkelte mangler både når det gjelder aktiviteter og språk/kompetanse/yrke

Mottaket har egen bosettingsansvarlig.

		Frist for endring
Avvik	Ingen	
Merknad	Mottaket bør sjekke sine egne registreringer og oppdatere hvor nødvendig.	15.09.2010

7. RS 2008-054 Krav til mottakenes samarbeid med lokale instanser (lokalsamfunnsarbeid)

Tilsynet har hatt fokus på

- Mottakets kontakt med lokale myndigheter
- Mottakets tilrettelegging for at beboerne kan delta i lokalsamfunnet

UDIs kommentarer:

UDI hadde på forhånd skriftlig kontaktet Vadsø kommune og Østfinnmark politidistrikt og bedt om deres vurdering av samarbeidet med mottaket. Henvendelsen til kommunen er ubesvart mens politiet beskriver samarbeidet som ”veldig bra.” De påpeker imidlertid at en utvidet vaktordning på mottaket ville bidratt til situasjoner kunne vært ordnet opp i *før* de ble politisak.

Mottaket har skriftlige rutiner for uttransportering, utarbeidet i samarbeid med politiet.

Mottaket har også rutiner for informasjon til naboer og næringsdrivende og det er etablerte tverretatlige samarbeidsfora som møtes månedlig.

Samarbedsrådet (SR) ved mottaket hadde på forhånd besvart UDIs skriftlige henvendelse og listet opp alle tiltak som var iverksatt for beboernes deltakelse i lokalsamfunnet. Listen er lang og i UDIs møte med SR under tilsynet ga SR uttrykk for stor tilfredshet med beboernes muligheter for kontakt med Vadsøs befolkning som de beskriver som ”høflige og vennlige.”

SR bekreftet at de føler at de har reell innflytelse på bruken av penger avsatt til disposisjon. Dette gjelder også SRs meget engasjerte ungdomsrepresentant som synes til tider å drive ungdomsrådet nærmest på egen hånd.

Siden tilsynet i 2009 har mottaket kun hatt besøk av el-tilsynet på en av de desentraliserte adressene, uten at dette førte til pålegg.

8. Oppfølging av tilsyn 2009

RS 2009-007: Driftsoperatør skal påse at krav og pålegg UDI har gitt i tilsynsrapporten blir fulgt opp innen de frister som er satt.

Oscarsgata mottak hadde 2 avvik og 3 merknader ved tilsynet i 2009. Alle avvik og merknader er rettet opp.

9. Oppsummering av avvik/merknader

Avvik defineres som manglende oppfyllelse av UDIs krav.

Merknad er forhold som ikke kan defineres som avvik, men der UDI mener mottaket har et forbedringspotensial.

9.1 Avvik

	Ingen	
--	-------	--

9.2 Merknader

RS 2008-04 DAM Logistikk	Kartlegging som del av det bosettingsforberedende arbeidet må være fullstendig for å være et godt verktøy for kommunene ved bosetting	Innen 15.09.10
-----------------------------	---	----------------

Mottakets arbeid er vurdert ut fra følgende kilder

Dokumentasjon:

Årsrapport 2009

Regnskap 2009

Årsplan 2010

Budsjett 2010

Egenerklæring 2010

Brev av 25.05.2010 fra Østfinnmark politidistrikt

E-post av 28.05.2010 fra Samarbeidsrådet

Andre informasjonskilder:

Tilsynsmøte på mottaket 01.06.2010 med Sturla R. Valderaune og Svein-Arne Laukli fra UDI, alle ansatte på mottaket og en representant for Driftsoperatør.

Møte med Samarbeidsrådet 01.06.2010

Fysisk befarng på hovedmottaket og 6 av mottakets desentraliserte adresser.

Gjennomgang av personmapper.

Kontroll av mottakets SESAM-registreringer